

HELLUNTAISEURAKUNTA
Jyväskylä

Syyspäivä-verkkoseminaari 26.9.2020 Jyväskylässä

Sessio 1: OLOSUHTEET MUUTTUVAT – MITÄ PAAVALI TEKISI?

Alustus Esa Hyvönen

Mitä tekisit, kun olosuhteet muuttuvat? Koronavirus muutti nopeasti toimintaympäristömme. Hidas muutos on vaikeampi huomata, ja useasti sopeudumme siihen ymmärtämättä, mihin se lopulta johtaa. Sitra on nimennyt seuraavat muutoksen kehityskulut Suomessa: Ekologisella jälleenrakentamisella on kiire. Valta muuntuu verkostoihin, ihmisiä osallistavaksi. Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu. Teknologia sulautuu kaikkeen. Talousjärjestelmä heiluu. Nämä kehityskulut vaikuttavat seurakuntiimme. Pysähdymme oppimaan Paavalilta, mitä hän teki kohdattuun muutokseen. Lähtökohdaksi otan 1. Tess. 3:2 – ”Lähetimme veljemme Timoteuksen vahvistamaan ja rohkaisemaan teitä uskossanne.”

Olosuhteet johtivat Paavalin tekemään papyrusloikan. Mitä tämä tarkoittaa?

Paavalin lyhyt vierailu Tessalonikiin synnytti uuden seurakunnan. Olosuhteet muuttuivat äkkiä ja hän pakeni sieltä vainoa. Syntyi tarve: miten Paavali pystyisi paimentamaan Tessalonikin seurakuntaa Ateenasta käsin, koska kristillistä sanomaa levitettiin ja vahvistettiin suullisesti?

Paavali teki papyrusloikan. Kirje oli jo merkittävä kommunikoinnin väline Rooman valtakunnassa. Paavalin laatima 1. Tessalonikilaiskirje oli ensimmäinen kristillinen kirjallinen dokumentti. Paavali lähetti lukutaitoisen Timoteuksen kirjeenkantajaksi Tessalonikiin vahvistaakseen ja rohkaistakseen paikallisten uskoa.

1. Tessalonikilaiskirjeen myötä kristillinen paimentehtävä muuttui suullisesta kirjalliseksi. Kun silminnäkiä sukupolvi alkoi kuolla, olosuhteiden muutos pakotti myös Jeesuksen sanat ja teot kirjoitetuksi tekstiksi. Syntyi evankeliumit ja ajansaatossa koko Uusi testamentti.

Paavalin kirjeenvaihdon leviäminen seurakunnasta toiseen todistaa, että seurakuntien välillä oli vilkkaat suhde-, yhteistyö- ja tiimityöverkostot.

Tessalonikin seurakunta oli osa suhdeverkostoa, se ei elänyt eristyksessä jossain roomalaisen Makedonian maakunnan nurkassa. Tessalonikin kristityistä tuli esikuvia laajemmalle Makedonian ja Akhaiaan uskoville (1. Tess. 1:7–8). He puolestaan pitivät esikuvana Juudeassa eläviä seurakuntia (1. Tess. 2:14).

Kirjeestä tuli tämän verkoston koossapitävä väline. Kolossalaiskirjeestä esimerkiksi näemme, kuinka seurakuntia johdettiin ja opetettiin verkostojen välityksellä. Kolossalaiskirjeessä (4:16) Paavali kehottaa: ”Kun tämä kirje on luettu teidän luonanne, huolehtikaa siitä, että se luetaan myös Laodikean seurakunnassa, ja että te puolestanne luette Laodikeasta tulevan kirjeen.”

Paavalin kirjeistä havaitsemme myös yhteistyö- ja tiimiverkostot. Kaikkein havainnollistavin esimerkki on Paavalin työjakso Efesossa. Sieltä käsin hän istutti yhdessä Epafraksen johtaman tiimin kanssa seurakunnat ainakin Kolossaan ja Laodekiaan, ehkä myös Smyrnaan, Pergamoniin ja Miletokseen. Epafraksen ja Timoteuksen lisäksi löydämme hänen kirjeistään useita nimiä, joihin seurakuntien väliset verkostot henkilöityivät kuten Lydia, Tiitus, Foibe, Pricilla, Aquilla, Luukas ja Tykitos.

Näistä esimerkeistä voimme johtaa periaatteen, jonka sanoitan sekä myönteisesti että kielteisesti: Mitä vahvempi side on yksilöiden ja seurakuntien välillä, sitä enemmän syntyy mahdollisuuksia edistää Jumalan valtakuntaa. Mitä itsenäisempää ja yksinyrittävämpää yksilöiden ja seurakuntien välinen side on, sitä vähemmän syntyy mahdollisuuksia edistää Jumalan valtakuntaa.

Muuttuvat olosuhteet ympärillämme vaativat meiltä Paavalin ja hänen tiimiensä tavoin kekseliäisyyttä, verkostojen muodostamista, yhteyden syventämistä ja rohkeaa yhteistyötä. Silloin, kuten Paavalin aikana, muutoksen tuomat uhat muuttuvat voitettaviksi haasteiksi.